

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXX. Sit autem omnis homo tardus ad iram. Ira enim viri Justitiam non operatur. Jac. 1. v. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

versus hortum, illis contestatus est omnes profugituros à se instar ovium, quæ vident pastorem suum in montibus repentino turbine humi prostratum. *Omnes vos scandalum patiemini in me ista nocte: scriptum est enim: Percutiam pastorem, & dispergentur oves gregis.* Matt. 26. v. 3. Sed quid? si omnes tunc fugerant, omnes quoque post eam dispersionem ex animo ad ipsum erant redituri, sicut oves, cum pœnitentes propositi redeunt ad Pastorem cessante turbine denuò surgentem à terra. Et quia Christus non amplius reputat culpas, quæ calidis lacrymis deploratæ jam sunt, ideo hoc loco ita loquebatur Apostolis, ut ostenderet eas culpas non obstuisse, quò minus executioni daret alia consilia, quibus eorum utilitatem spectabat. deinde an nescis, quòd, qui digressus ab aliquo mox revertitur, juxta leges non censeatur digressus? *Mulier, si brevi est ad virum reversa, non dicitur discessisse.* Quare, cum Christus

non ignoraret Apostolos illico ad se redituros post fugam, hic patitur loqui de illis voluit, uti fecisset, si non quam ab illo fuissent discessuri. In malo tuo unquam discedas à Christo, neque tu ulla parere inducias, *Et tardos converti ad Dominum.* Eccl. 5. v. 9. & tum bono esto animo: qui non obstante tali discessione in te restabit, quasi fidelissimè semper te circumperstitis obsequio. *Viri estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis, & ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus Regnum, ut bibatis & bibatis super mensam meam in Regno meo.* Dices te sperare nuptias in Paradiso mensam tam sumptuosam & splendidam, quibus est illa, ad quam sedent Apostoli. Quid? an à circo illic in Cælo non sufficit, quòd habebis? *Beatus, qui manducavit panem in Regno DEI.* Luc. 14. v. 15.

XXX.

Sit autem omnis homo tardus ad iram. Ira enim viri Justitiam non operatur. Jac. 1. v. 19.

Considera, quam frivola sit excusatio tua, cum dicis, si facile exardescas in choleram, aliter te non posse, naturam tuam esse ferventem. Si hoc valeret, non deberet S. Jacobus lege tam universali hic præcipere omnibus, ut ad iram sint tardi. *Sit an-*

tem omnis homo tardus ad iram, sed distinguere sexum à sexu, statum à statu, & unam naturam temperantem ab altera. Dum ergo nullum omnium hominem excipit à lege, figuram est quemlibet id posse atsequi per gratiam, ut de natura triumphet, per

triumphavit in se David, qui licet naturam haberet fore etiam præ tua servidam, & plenam Spiritu, exercere potuit actus mansuetudinis tam hereticos nunc erga Saulem, nunc erga Semei, nunc erga alios hostes suos, ut eorum intuitu sub vitæ exitum rogaret DEUM, sibi quoque esse proprium: *Memento Domine David, & omnia mansuetudinis ejus.* Ps. 131. v. 1. nōstin' ergo, unde sit, quod non æque tuam quoque possis vincenaturam? quia pugnam detrectas. ficeciā tu, quod hic ipse Rex sanctus, qui aiebat: *Persequar inimicos meos, & comprehendam illos, & non converter, donec deficiant.* Domare statue motus illos Cholerae inordinatos, qui in te prævalent, non transeat ulla dies, quæ non circa illos modo quodam peculiari examine te ipsum, ne contemnerere affluas. Si advertas, dum in actu ipso versaris, quamprimùm actum elice contrarium, qui melior occurrer, vel submissionis, vel excusationis, quo retractetur. Argue eorum quemlibet coram DEO omni vespere, cum intentione suo tempore dolenter confitendi. Dole, propone, pete à DEO præ omnibus, ut concedat non ita labi continuò. hæc, inquam, omnia fac cum perseverantia, & tum videbis, an domitā naturā rebellis non possis tu quoque demum dicere cum Davide: *Magnificavit Dominus facere nobiscum, facti sumus lerantes.* Ps. 125. v. 1. Quid putas voluisse Apostolum, cum dixit: *Pax DEI exultet in cordibus vestris:* R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

Coloss. 3. Voluit, ut pax ejusmodi in te pareret aliquando lætitiā propriam victoris: *Pax DEI superet in cordibus vestris;* ita plures alij legunt. Signum igitur est, quod ista pax DEI, quæ aliud non est, nisi tranquillitas morum, affabilitas, benignitas, mansuetudo, possit superare inimicā suam, superare Iram.

2. Considera Iram non esse ex eo genere affectionum, quæ vitia dicuntur, uti est Gula, Acedia, Superbia, Invidia, & alia ejusmodi. Affectus est naturalis omnibus communis etiam Sanctis. hinc est, quod Irasci, nisi aliunde vitietur, non sit peccatum. Scimus vel ipsum Christum non semel Pharisæis iratum. *Circumspexit eos cum irā.* Mar. 3. v. 9. & violatoribus sacri Templi ita fuit iratus, ut facto è funibus flagello etiam propriā manu inde eos eijceret. Peccatum est irasci contra rationem, hoc est, vel illi, cui irasci non oportet, vel prius, quàm oportet, vel magis, quàm oportet, vel in eo, in quo non oportet. Iram ergo militem esse cogitā nobis datum à DEO, ut militet Rationi. Si absque istā se non moveat ad agendum, illi obediat, illam veneretur, bonus est miles: tunc reus est, quando eam contemnit. Et ecce, quæ causā sit, cur hic non dicat S. Jacobus, *Ne irascaris,* solum dicit, ut sis *tardus ad iram,* quia quantumvis Ira miles sit generosus, non tamen quavis horā ejus adhibenda est opera, sed solum in casibus necessitatis extrema: quippe quàm generosus

rosus est, tam est fervidus, & sic tam facile non est, ut regatur, postquam in auxilium rationis vocatus est, quam ut non vocetur. Sæpenumero ille Joabum imitatur, qui accepta à Davide Domino suo mandata circa temerarium Absolonem exactissimè & ad unguem servavit, eum scilicet arriendi, custodiendi, adducendi, sed non occidendi: *Servate mibi puerum Absalon.* cum dein ad rem ipsam ventum esset, se Davide ipsa Sapientior rem putavit, & non obstantibus pactis tribus acutissimis lanceis cor filij rebellis trajecit, ut Patri ipsius eò certius stabiliret regnum. Sic Ira facit, quando jam armis instructa est, facilimè transgreditur limites sibi à Ratione præscriptos ceu nimis angustos. & hinc S. Jacobus præcipit, ut eà lentè utaris: *Tardus ad iram,* hoc est, *ad iram adhibendam.* quia non omnes eam nõrunt intra limites coërcere. Dic, quæso te, quoties motus es zelo ad condemnandum aliquod scandalum, quod notasti, & demum excessisti, exiguâ cum reverentiâ loquendo de superiore, qui debebat impedire, nec impedivit? Verùm Ira non solum tunc mala est, quando transgreditur imperium à Ratione acceptum, sed etiam quando illud non patienter expectat, Petri instar, qui in horto Domini percantatus, liceretne manû armis admovere: *Domine si percutimus in gladio?* subinde non expectato responso strinxit ferrum, & percussit *servum Principis sacerdotum.* Itaque in hoc casu quid agas? quamptimum

refrena: *finite usque huc.* Luce, nisi illico frenaveris, peccas, quoniam vis, antè quàm rationem auscubas.
3. Considera, sicut S. Jacobus dicebat, ut omnis homo in turbis iram, ita dicere potuisset, ne sit velis eoque magis, quod hoc modo loquendi jam aliquando sit usus Sapiens in Ecclesiaste c. 3. v. 10. *non sis velox irascendum.* Attamen hoc non dicebat Jacobo. Vultur non modo non sis velox, sed *tardus ad iram.* in veteri lege paulò plus indulgetur certis quibusdam propensionibus naturæ, nondum enim erat illi peritæ vigor, quem Christus in nova morte sua nobis promeruit. & hinc paulò major dabatur campus, quoniam illa tota erat è minis, tempestatibus, turbinibus, correptionibus composita, & ideo sæpe necesse fuit excercere Iram. Sed talis non est Lex nova, Lex est amoris. atque hinc, quando duo filij Boanerges, Jannes & Jacobus volebant ignem in hereticos cælitus delabi, quia recepto hospitio Christum renuebant. *Domine vis dicimus, ut ignis descendat in celo. & consumat illos?* Carnaliter objurgavit dicens, nescire ipsos, qui Spiritu impellerentur: *Et conversus increpavit illos dicens: nescitis, cujus Spiritus estis, ut hac ratione concluderet jam præteritisse tempus illud. Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare.* Luc. 9. & sic hinc faciebat antiquis non esse ad irascendum præcipitem: *Ne sis velox ad irascendum.* nunc requiritur, ut sit

Tardus ad iram. Ne igitur tibi per-
sudeas, te, quod Christianum decet,
agere, si etiam ad iustè irascendum sis
propius & facilis, quia zelus, qui reve-
ri aliud non est nisi Ira sancta, quæ su-
stinere non potest, in mundo triumi-
phare iniquitatem, debet equi-
dem esse fortis, sed suavis, qualis
scilicet Christi fuit. unde scriptum
est, nec tristitiam, nec turbulentiam
in illo animadversam: *Non erit tri-
stis, neque turbulentus.* non tristitia,
quia hæc illorum est propria, qui vi-
res non habent finem suum conse-
quendi, non turbulentia, quia hæc est
propria illorum, qui equidem conse-
quuntur finem sed non sine strepitu.
Ii. 42. v. 4. & sic vidēs, quomodo
Christus, cum maximè effervuit,
quando scilicet templo expulit ejus
violatores, quos diximus, zelum o-
stendit fortissimum simul atque suavif-
simum. fortissimum, quia obrinuit,
quod volebat. Suavissimum, quia
talis exiit, sive actum ipsum, sive
modum, sive modum spectes. Si actum
spectes, noluit illos sceleratos occide-
re, ferire, concutere, sed fugare tan-
tum. Si modum consideres, alio non
est usus, nisi flagello defuniculis: si
modum, tantà usus est modestiâ simul
& Majestate, ut nullus ejectorum eum
non veneraretur, tantà æquitate a-
nimi & amabilitate, ut circumstantes
ad eum actum non solum non expa-

vescerent, sed statim accurrerent, ro-
gaturi, ut à suis languoribus sanaren-
tur. *Et accesserunt ad eum cæci, &
claudi in templo, & sanavit eos.* Matt.
21. v. 14. O quoties tu zelum esse pu-
tas, ob quem omnem perdis dulcedi-
nem, cum vides, vel audis defectus
alienos! sed non est ita. Ira est natu-
ralis, quæ falsis prætextibus ratio-
nem aggreditur, nec quiescit, donec
extorqueat litteras securitatis amplif-
simas, etsi subreptitias, & coactas, ut
pro libidine, ceu forerzelus, possit
evagari.

4. Considera duas esse partes zeli,
una est punire injurias DEO illatas,
altera impedire. Punit vituperan-
do delinquentem, reprehendendo,
objurgando, castigando etiam acerbe.
Impedit admonitionibus privatis,
quas adhibet, precando pro ipso, pa-
tiendo, pœnas ultro susceptas DEO
offerendo. Tu promptissimus es
quoad priorem partem zeli, quæ su-
periorum est propria, negligentissimus
quoad alteram, quæ communis est
omnibus. quale hoc signum? signum
est, non esse verum zelum, quem ha-
bere te credis. Ira est sub zeli nomi-
ne, fortè etiam Ambitio & Superbia,
quæ eum præterdir. Adimple prius,
quod zelus habet humile & mode-
stum, & tunc magis illi fidere pote-
ris, cum te stimulat ad id, quod ha-
bet speciosum.

